

Да ли опозиција треба да бојкутује изборе?

Пише: Александар Павић
четвртак, 30 јануар 2014 12:39

Aleksandar PAVIĆ

Ово разматрање је резервисано само за очи оних који бар настоје да живе и размишљају изван српског петооктобарског Матрикса. И ово је сувишно рећи, пошто сајтови на којима ће овај текст бити објављен или пренет привлаче једино такве. Да ли га је онда уопште потребно и писати? Можда, с озбиром да ћемо на предстојећим парламентарним изборима опет имати изборну понуду која укључује и оне који се представљају као „опозиција“ владајућој парадигми (у смислу противљења безусловним ЕУ-интеграцијама, било са евроскептичних или анти-ЕУ позиција). Стога вреди размотрити колики су изгледи да нешто што се зове „опозицијом“ уопште може да утиче на формирање следеће владајуће већине. Ови избори су битни, с обзиром да је јасно да је једна од следећих крупних ствари на дневном реду безусловних и безалтернативних ЕУ-интеграција Србије – промена Устава, тј. даље формализовање државног одрицања од Косова и Метохије, што је иначе, за оне које занима да размишљају, далеко најважнији циљ српских „евроинтеграција“ за наше западне „пријатеље“.

Три странке које су досад излазиле на изборе као „опозиционе“ – Демократска странка Србије, Српска радикална странка и Двери, скоро сигурно излазе на изборе самостално. Радикали то раде традиционално и ништа засад не указује да ће се ту ишта променити, док је председник ДСС-а Војислав Коштуница исто већ и најавио. [\[1\]](#) Двери се сада већ традиционално позиционирају као опција која нуди удруживање у тзв. патриотски блок

[\[2\]](#)

, али још се не види како би то могло да се деси без учешћа ДСС-а и Радикала, а ни саме Двери досад нису показале капацитет да око себе окупе или постану део неке шире коалиције која би могла да се представи као неко квалитативно ново опозиционо, антисистемско окупљање са изгледима за успех.

Ако се горе-наведено не промени, онда у разматрању могућих опозиционих изборних

Да ли опозиција треба да бојкутује изборе?

Пише: Александар Павић
четвртак, 30 јануар 2014 12:39

резултата најпре можемо да се водимо званичним резултатима парламентарних избора из маја 2012. године: ДСС 6,99%, СРС 4,61%, Двери 4,33%. Ту одмах треба поставити питање: да ли и једна од ове три поменуте странке може битно да побољша свој резултат? Наравно, представници све три странке ће дати дупло-плус позитиван одговор. То се и очекује. Да ли је то реално је друго питање.

Али хајде да се не бавимо лицитирањем могућим процентима, већ да поставимо једно друго питање: да ли је реално очекивати да ће ове три странке, а можда и још нека која би се волшебно појавила, заједно или одвојено успети да спрече могућност формирања двотрећинске већине у Народној скупштини која би била спремна да промени Устав, односно да релативизује или сасвим уклони присуство Косова и Метохије у њему? Или, да преформулишемо: да ли ће учествовање овакве опозиције на изборима у оваквим условима спречити владајући режим да легитимише своју досадашњу политику безобзирног кршења Устава, фактичког одрицања од КиМ и убрзаног увлачења Србије у вазални однос према Западу?

Ко се слаже са овако постављеним питањима слаже се и са тим да се над Србијом надвила озбиљна опасност, и да ове изборе, ма шта мислили о самој природи избора и изборног процеса у оваквом (бес)поретку, треба схватити крајње озбиљно. На оправданост оваквог размишљања наводе и досадашњи ставови које су поменуте опозиционе странке износиле на тему државног питања. Наиме, све три се слажу да су на делу противуставно деловање власти, суспензија уставно-правног поретка (бар када је реч о политици према КиМ) и потпуна пратећа контрола медијског, друштвеног и економског простора од стране садашње власти и њених ментора из (мање или веће) сенке. Ако је тако – а само ућуткивање Уставног суда Србије по питању КиМ даје таквим тврдњама за право – онда је главна опасност у следећем: ако је досад била

Да ли опозиција треба да бојкутује изборе?

Пише: Александар Павић
четвртак, 30 јануар 2014 12:39

одржива тврдња да власт поступа не само антиуставно већ и недемократски, с обзиром да је у многочему прекршила своја изборна обећања – да ли ће таква тврдња бити одржива у случају убедљиве победе владајућих странака на предстојећим изборима 16. марта? Или, друкчије постављено: да ли ће учествовање овакве опозиције (наводнице по жељи) на оваквим изборима у оваквом систему само зацементирати оно што је започето, овог пута печатом „демократске воље бирача“? Јер, једно је било тврдити да је власт изгубила легитимитет тиме што је прекршила своја предизборна обећања и, потписивањем тзв. бриселског споразума, брутално погазила највиши правни акт земље, а друго је бити суочен са суштински истом влашћу која би, овог пута, била ованчана убедљивом изборном победом коју би могла, уз помоћ контролисаних медија, да тумачи онако како жели, а најпре као мандат за нове „болне али неопходне“ резове, али и као накнадну легитимизацију досадашње политике пуштања КиМ низ воду, под плаштом даљих „евроинтеграција“, као и све дубље вазализације наспрам Запада.

Дакле, да поновимо, питање за опозицију је следеће: да ли је реално да се овакав сценарио може спречити? Ако да – како? А ако не – да ли вреди, односно да ли се уопште сме излазити на изборе?

Засад нико не нуди убедљив аргумент да се овакав сценарио може спречити на било који начин осим неком врстом кризног удруживања свих који себе сматрају опозицијом не само садашњој власти, већ будућности у којој је Србија и без државног и економског суверенитета, и без Косова и Метохије. Другим речима, удруживања попут оног које је резултирало прављењем Демократске опозиције Србије 2000. године, с тим што би овде било речи о некој врсти „националног ДОС-а“, односно скупа странака, покрета, удружења и истакнутијих појединаца који деле основни циљ – заустављање садашњег државног суноврата, безалтернативног и диригованог хрљења ка кризом захваћеној ЕУ, на штету државне независности и територијалног интегритета, унутар све

Да ли опозиција треба да бојкутује изборе?

Пише: Александар Павић
четвртак, 30 јануар 2014 12:39

неслободније, сиромашније и у сваком погледу угроженије Србије. Тачно је, многимима је досадила ова сапунска опера везана за удруживање али, у оваквим условима, други пут се не назире. Нема ни довољно независног новца ни независних медија у Србији – уствари фактички их уопште нема – који би омогућили стварање нове снаге у овако кратком временском периоду. Једини начин да се то превазиђе је да се удруже постојеће опозиционе инфраструктуре, ресурси и какво-такво организационо и индивидуално профилисање, покренути енергијом која би се произвела јасним кризним прогласом и намером. Нешто попут – ово би нашим западним „пријатељима“ требало посебно да импонује – онога што је покренуло кризу власти и система у Украјини.

Шта ако овога не буде било – а све су прилике да неће, због претходно наведених разлога? Да ли онда треба учествовати у представи са унапред познатим исходом, тј. у сопственој сахрани? Или треба сачувати сасвим легитимну опцију да се све може прогласити нерегуларним и нелегитимним, што се може урадити једино активним бојкотом мартовских избора? У недостатку позитивног одговора на прво питање – да ли оваква опозиција има икакве шансе да угрози убедљиву победу режимских странака – чини се да је активни, организовани бојкот једино решење које оставља опцију легитимне државотворне борбе сутра. Јер, ако као гуска у маглу улетите у изборе на којима сте предодређени да изгубите, и то тако да омогућујете противнику да промени Устав који бисте да браните – после њих више немате ни легалистичке ни легитимистичке аргументе против победника. Ако, пак унапред кажете: избори у садашњим медијско-економским условима не могу бити ни фер ни демократски, а власт која их расписује је одавно прекршила највиши правни акт земље и нема легитимитет да настави да управља земљом – остављате себи могућност будућег легитимног политичког деловања усмереног ка делегитимизацији свега што ће нова-стара власт предузимати. Из тога може да израсте један чврст уставобранитељски покрет, који би имао онолико обзира према власти колико и данашњи љубимци демократског Запада у Украјини.

Да ли опозиција треба да бојкутује изборе?

Пише: Александар Павић
четвртак, 30 јануар 2014 12:39
